

Dosarul nr. 3ra-373/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, M. Guzun, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

17 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Primarul General al municipiului Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Cudalb-Dent” împotriva Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, persoană terță Radu Aliona cu privire la contestarea actelor administrative, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Primarul General al municipiului Chișinău împotriva hotărârii din 30 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 27 aprilie 2018, SRL „Cudalb-Dent” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău cu privire la contestarea actelor administrative, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că SRL „Cudalb-Dent” are genul de activitate-practica stomatologică și acordarea asistenței medicale de către instituțiile medico-sanitare private, și anume clinica stomatologică amplasată pe str. Zelinski, 15/5, la etajul 1 al blocului.

A menționat că în luna august 2017, având intenția de a plasa o inscripție pe edificiul companiei, s-a deplasat la Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare pentru a se documenta cu privire la actele și procedurile necesare în vederea realizării intenției sale, fiind eliberată toată informația necesară.

Ca urmare, la data de 30 august 2017, SRL „Cudalb-Dent” a depus cererea privind eliberarea autorizației de plasarea a inscripției pe sediul companiei.

Astfel, la data de 15 septembrie 2017, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a eliberat autorizația nr. DGAURF-REC-A-0015875-17 privind construirea și amplasarea firmelor, prin care s-a autorizat executarea lucrărilor de plasare a inscripțiilor pe edificiul situat în mun. Chișinău, str. Zelinski, 15/5.

A explicat că în scopul executării lucrărilor precizate, a contractat un antreprenor care în strictă corespundere cu schițele, proiectul avizat și autorizația de construire, a realizat această inscripție.

În continuare, a relatat că a recepționat nota informativă nr. 21/6511 din 27 decembrie 2017 prin care a fost informat că, autorizația nr. DGAURF-REC-A-0015875-17 eliberată pe numele companiei a fost anulată, însă nemijlocit actul sau ordinul prin care a fost dispus acest fapt, nu a fost adus la cunoștință.

În acest context a precizat la data de 16 ianuarie 2018 a înaintat o cerere la Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare privind eliberarea actului prin care a fost anulată autorizația, pentru a lua cunoștință cu acesta, însă nu a recepționat nici un răspuns la cererea respectivă în termenul și modul stabilit de legislație.

La fel, a relatat că abia la data de 19 aprilie 2018, prin intermediul Î.S. „Poșta Moldovei”, a recepționat dispoziția viceprimarului mun. Chișinău nr. 239-d din 12 aprilie 2018, prin care a fost dispusă anularea autorizației de construire și amplasarea firmelor nr. DGAURF-REC-A-0015875-17 din 15 septembrie 2017.

Nefiind de acord cu această dispoziție, la data de 20 aprilie 2018, a înaintat cererea prealabilă către Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău și Direcția Generală Arhitectură și Urbanism și Relații Funciare, prin care a solicitat anularea/revocarea dispoziției sus-enunțate.

În opinia reclamantului, imaginea companiei a fost grav prejudiciată, iar prin încălcările comise a fost cauzat un prejudiciu moral în mărime de 100 000 lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 96, 166, 167 din Codul de procedură civilă și a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 1 aprilie 2019).

A solicitat anularea dispoziției viceprimarului mun. Chișinău nr. 239-d din 12 aprilie 2018, prin care s-a dispus anularea autorizației de construire și amplasare a firmelor (inscripții și imagini exterioare) nr. DGAURF-REC-A-0015875-17, recunoașterea ilegală a refuzul Primăriei mun. Chișinău, Consiliului mun. Chișinău și a Direcției Generale Arhitectură și Urbanism și Relații Funciare, de a da răspuns la cererea prealabilă în termenul și modul prevăzut, încasarea sumei în mărime de 100 000 cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 7 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 30 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă parțial acțiunea. A fost anulată dispoziția viceprimarului mun. Chișinău din 12 aprilie 2018, prin care a fost anulată Autorizația nr. DGRAURF-REC-A-0015875-17. A fost încasat de la Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare și Primăria mun. Chișinău în beneficiul SRL „Cudalb-Dent” cheltuielile de judecată în sumă de 3 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, pretențiile reclamantului au fost respinse ca neîntemeiate.

La 20 februarie 2020, Primarul General al mun. Chișinău a depus apel împotriva hotărârii din 30 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la data de 18 martie 2020 a prezentat motivarea apelului.

La 1 iulie 2020, instanța de apel a dispus protocolar atragerea în proces a Alinei Radu în calitate de persoană terță.

Prin decizia din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Primarul General al municipiului Chișinău împotriva hotărârii din 30 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut că la emiterea dispoziției contestate nu s-a ținut cont de faptul că autorizația eliberată poate fi anulată numai de emitentul acestui act, și anume de către Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, care conform pct. 1.3 al Regulamentului Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, reprezintă o subdiviziune a Consiliului mun. Chișinău, care se ocupă cu realizarea unui ansamblu de activități specifice urbanismului și amenajării teritoriului.

La fel, instanța de apel a notat că SRL „Cudalb-Dent” a prezentat copia acordului potrivit căruia Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/517 din str. Nicolae Zelinski, 15/5, în calitate de gestionar al blocului, a permis SRL „Cudalb-Dent” de a amplasa inscripția conform proiectului elaborat.

La 8 februarie 2021, Primarul General al municipiului Chișinău a depus motivarea recursului împreună cu cererea de recurs împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând că la emiterea acesteia au fost aplicate eronat normele de drept material.

A obiectat că pe clădirile de locuit având spații comerciale sau altă destinație, situate la parter, și mezanin, firmele se vor amplasa numai pe fațadele corespunzătoare acestor spații, iar ca excepție în cazul clădirilor de locuit prevăzute cu parter plin și continuu la balconul etajului I se acceptă amplasarea firmelor numai cu acordul proprietarilor sau al gestionarilor imobilelor respective.

În opinia recurentului actul administrativ contestat este unul legal, emis de către un organ competent și conform procedurii stabilite.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că motivarea recursului depusă împreună cu cererea de recurs la instanța de apel la data de 8 februarie 2021 (f. d. 240, vol. I) este în termen, or, decizia recurată ce constituie obiectul prezentului recurs a fost notificată recurentului la adresa de e-mail, în data de 11 ianuarie 2021, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 232-verso, vol. I).

Prin referință depusă prin intermediul oficiului poștal la data de 23 februarie 2021, intimatul SRL „Cudalb-Dent”, reprezentat de avocatul Ipatii Denis a solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Primarul General al municipiului Chișinău, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în

special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Primarul General al municipiului Chișinău.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Primarul General al municipiului Chișinău, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Victor Burduh